

Kujawsko-Pomorski Festiwal Edukacji Regionalnej

Województwo kujawsko-pomorskie to jedno z najpiękniejszych i najbardziej fascynujących miejsc w Polsce.

To bogaty region o wielowiekowej historii, kulturze, tradycjach i lokalnych specjałach.

Znajdziemy tu liczne zabytki, w tym piękne kościoły, zamki i pałace, które przypominają o bogatej historii tej ziemi. Warto także zwrócić uwagę na wyjątkową sztukę ludową, która jest charakterystyczna dla tego obszaru. W regionie mają miejsce liczne festiwale i imprezy kulturalne, które przyciągają turystów z całej Polski i Europy.

Dlaczego warto poznać regionalizm województwa kujawsko-pomorskiego?

Jest to wspaniałe źródło wiedzy, które może pomóc nauczycielom w edukacji swoich uczniów o historii, kulturze, tradycjach i specjałach regionu. Poznanie lokalnych tradycji może przyczynić się do rozwijania u dzieci poczucia przynależności do danego regionu, co wpływa na ich identyfikację z miejscem, w którym żyją.

W ramach realizacji priorytetu Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszcy *Kształtowanie tożsamości indywidualnej i społecznej dzieci i młodzieży poprzez wprowadzenie edukacji regionalnej podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych* w roku szkolnym 2022/2023 placówki oświatowe naszego województwa szczególnie uaktywniły się w tym zakresie.

Kujawsko-Pomorski Festiwal Edukacji Regionalnej zorganizowany przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszcy skupił wiele placówek naszego województwa, które miały możliwość praktycznego działania.

Festiwal Edukacji Regionalnej, trwał od 30 stycznia do czerwca 2023 roku. Motywowało do organizowania licznych wycieczek do instytucji i miejsc kultury (muzea, galerie, zabytki, skanseny). Uczniowie uczestniczyli także w wielu festiwalach i imprezach kulturalnych organizowanych w regionie.

Kontynuowano oraz tworzone specjalne projekty, aby umożliwić dzieciom i młodzieży poznanie kultury, tradycji i historii danego regionu.

Realizacja działań związanych z edukacją regionalną uwzględniała położenie i charakter przedszkola, szkoły i placówki oraz charakter regionu.

Planując i organizując działania związane z edukacją regionalną, uwzględniano pozyskiwanie wiedzy na temat własnego regionu, a w szczególności:

- historii i geografii regionalnej
- kultury, tradycji i dziedzictwa kulturowego
- wartości i autorytetów grup regionalnych/etnicznych/narodowych,
- poznawanie historii przez pryzmat historii grup i rodzin.

Stwarzano wiele okazji edukacyjnych umożliwiających komunikowanie wewnątrz kulturowe i międzykulturowe, w szczególności **komunikowanie międzypokoleniowe** i kontakty na bazie języka i kultury.

Działania w ramach Festiwalu pozwoliły na rozwijanie kompetencji kulturowych, kształtowanie postaw otwartych i twórczych oraz postawy odpowiedzialności za wartości lokalne, regionalne i grupowe.

Miały miejsce działania twórcze: własna twórczość artystyczna wyrażająca związki z regionem, badaniem i uprawianiem różnych dziedzin sztuki ludowej, kultywowanie i reinterpretacja obrzędowości;

Były prowadzone także działania badawcze z wykorzystaniem **metodologii** różnych dziedzin nauki (antropologia, etnografia i etnologia, kulturoznawstwo, historia sztuki, historia, archeologia, architektura, genealogia, muzealnictwo i ochrona zabytków, lingwistyka, w tym etnolingwistyka, onomastyka, w tym toponomastyka, religioznawstwo, socjologia).

Festiwal pokazał, że działania związane z edukacją regionalną powinny wspierać **aktywność i samodzielność** dzieci i młodzieży, w tym także aktywność **pozaszkolną**, stwarzając okazję **dialogu społecznego** oraz **twórczości własnej**. Szczególnie wartościową formą jest **projekt edukacyjny** - badawczy i działaniowy.

Na szczególne wyróżnienie zasługują:

1. Zespół Placówek Specjalnych w Szerzawach

2. Przedszkole Niepubliczne POLANKA w Bydgoszczy
3. Kujawsko-Pomorski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. L. Braille'a w Bydgoszczy
4. Szkoła Podstawowa w Dąbrowie.

- zaprezentowano rękodzieło wykonane techniką decoupage, makrama
- biżuterię i obrazki wykonane z żywicy epoksydowej
- obrazy malowane na płótnie akrylami, portrety wykonane w technice Alkohol Inks - malowane tuszami alkoholowymi
- kwiaty z krepiny włoskiej

Kujawiak w wykonaniu dzieci z KP SOSW nr 1 w Bydgoszczy
Fot. KPCEN Bydgoszcz

Reprezentacja Szkoły Podstawowej w Dąbrowie
Fot. KPCEN Bydgoszcz

Podczas finału, który odbył się w siedzibie KPCEN w Bydgoszczy, zaprezentowały one między innymi:

- prace plastyczne przedstawiające najważniejsze, najbardziej charakterystyczne budynki, kościoły dla naszego regionu oraz prace plastyczne przedstawiające regionalne stroje ludowe
- deseczki, zakładki wykonane techniką decoupage z haftem regionalnym
- regionalny zielnik roślin leczniczych
- obrazkowy słownik gwary kujawskiej
- zdjęcia do galerii przedstawiającej budynki sakralne oraz pomniki przyrody w Mogilnie i najbliższej okolicy

- rękodzieło wykonane na szydełku, ozdoby i dekoracje wykonane z materiału.

Podczas finału KP SOSW Nr 1 z Bydgoszczy zaprezentował nam:

- **Stanowisko gwary regionalnej:** Czytanie Braille'm tekstu z użyciem gwary oraz rozwiązywanie testu na znajomość gwary bydgoskiej
- **Stanowisko „Kodowania Brajlem”** - regionalne zadania dla dzieci polegające na kodowaniu lub rozkodowaniu pisma Braille'a. Praca przy maszynach brajlowskich

- **Stanowisko kucharskie:** Prezentowana była „Dotykowa książka kucharska regionu Kujawy”.

Nie zabrakło także tańców kujawskich, przyśpiewek oraz inscenizacji wierszy w gwarze pałuckiej.

Z ekranu przemówił do nas Piotr Lenart, twórca projektu „Niech cię zakole” oraz pomysłodawca szlaku kulinarnego w naszym regionie kultywującego tradycje Dolnej Wisły.

Na zakończenie wszyscy mieli okazję wysłuchać między-

pokoleniowo zespołu *Kwiaty jesieni* działającego w gminie Dobrcz. Zespół obecnie działa pod kierunkiem Romualda Graula, nauczyciela muzyki i wychowania fizycznego w szkołach w Borównie i Niemczu.

Wartościowym elementem działań związanych z edukacją regionalną jest **współpraca** z instytucjami i podmiotami lokalnymi i regionalnymi (muzea, ośrodki kultury, biblioteki, ośrodki pamięci historycznej, stowarzyszenia regionalne, twórcy regionalni).

Ważne jest, aby nauczyciele mieli świadomość, że województwo kujawsko-pomorskie to region o bogatej historii, kulturze i tradycjach, które warto poznać i docenić. Dzięki temu dzieci, uczniowie będą mieli szansę lepiej zrozumieć swoją przeszłość i kulturę oraz wzbogacić swoją wiedzę o bogactwie Polski.